

CDA0054**Usluga za podršku održavanju nastave na daljinu**

Kategorija: ODLUKA	Klasa: 800-000/13/101
Trajanje: do opoziva	Ur. broj: I14393-650-109-13-5
Verzija: 1.0 (18.04.2013.)	Datum nastanka: 18.04.2013.
URL: ftp://ftp.carnet.hr/pub/CARNet/docs/rules/CDA0054.pdf	

Uvod

Ovom odlukom definira se usluga za podršku održavanju nastave na daljinu, način korištenja usluge, te prava i obveze korisnika usluge (dalje u tekstu: usluga).

1. Cilj usluge

Cilj usluge je omogućiti učiteljima, nastavnicima, profesorima i drugim odgojno-obrazovnim radnicima kreiranje digitalnih nastavnih materijala u obliku online tečajeva, kao i održavanje nastave na daljinu za grupe učenika ili studenata, pri čemu odgojno-obrazovni radnici mogu koristiti vlastite ili gotove ponuđene tečajeve. Učenicima, studentima i drugim osobama koje žele učiti usluga omogućava samostalno učenje putem digitalnih nastavnih materijala ili učenje kroz vođenu online nastavu.

2. Opis usluge

CARNet u svrhu pružanja podrške održavanju nastave na daljinu osigurava:

- pristup sustavu i svim sadržajima na koje korisnik ima pravo
- otvaranje "praznih" tečajeva
- korištenje gotovih tečajeva s kreiranim sadržajem
- učenje uz pomoć tečajeva za samostalno učenje
- podršku korisnicima.

CARNet trenutno omogućava korištenje dvije verzije istog programskog alata za održavanje nastave na daljinu: Loomen i Moodle. Loomen je nova verzija (2.3) Moodle programskog alata koja ima nove i unaprijeđene mogućnosti i novo ime. Moodle programski alat koristit će se do opoziva.

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment - prilagodljivo objektno-orijentirano dinamičko okruženje za učenje) je programski alat za izradu digitalnih nastavnih materijala, te održavanje nastave na daljinu. Moodle je softver otvorenog koda, licenciran no besplatan, što je pridonijelo njegovoj velikoj popularnosti i kontinuiranom razvoju.

Sustav Loomen sadrži sljedeće osnovne kategorije tečajeva:

- **Otvoreni tečajevi @ Loomen**, tj. tečajevi za samostalno učenje, sadrže dio digitalnih nastavnih materijala koje je CARNet otvorio cjelokupnoj zainteresiranoj javnosti te im je moguće pristupiti bez

prethodne prijave u sustav Loomen. Tečajevi za koje je CARNet nositelj autorskog prava dostupni su cjelokupnoj javnosti pod Creative Commons licencom. CARNet će poticati svoje korisnike da objavljuju vlastite tečajeve u okviru Otvorenih tečajeva @ Loomen uz preporuku da objavljuju tečajeve pod Creative Commons licencom.

- **Moji tečajevi** dostupni su samo korisnicima koji su prijavljeni u sustav sa svojim elektroničkim identitetom, a sadrže sve tečajeve na koje je korisnik prijavljen bez obzira na ulogu na tečaju (npr. predavač ili student).
- **Riznica digitalnih nastavnih materijala** sadrži online tečajeve koje svi predavači unutar sustava mogu preuzeti u cijelosti ili neke njihove dijelove te ih koristiti u vlastitim tečajevima. Riznici je moguće pristupiti nakon prijave u sustav Loomen elektroničkim identitetom u sustavu AAI@EduHr.

3. Stjecanje statusa korisnika

Status korisnika usluge može se steći na dva načina:

- bez prethodne prijave i
- uz prijavu podacima iz elektroničkog identiteta u sustavu AAI@EduHr.

Bez prethodne prijave korisnicima su dostupni tečajevi za samostalno učenje, dok je za sve ostale sadržaje potrebna autorizacija u sustavu AAI@EduHr.

U iznimnim slučajevima kada je to potrebno za znanstveno-istraživačke, razvojne i obrazovne svrhe, kao i u svrhe sudjelovanja na nacionalnim i međunarodnim projektima, CARNet može omogućiti pravo pristupa na sustav i drugim pojedincima povezanim s CARNetovim korisnicima upotrebom lokalnih korisničkih računa a koji nemaju elektronički identitet u sustavu AAI@EduHr. Da bi dobio navedeni pristup, korisnik je dužan popuniti definirani obrazac koji se nalazi na poveznici <https://loomen.carnet.hr/> te postupiti prema uputama navedenim na istoj poveznici.

4. Prava i obveze korisnika usluge

Korisnik usluge dužan je ponašati se sukladno pravilima propisanim u ovom CDA dokumentu. U slučaju nepridržavanja navedenih odredbi, CARNet će o istom upozoriti korisnika, a u slučaju potrebe kao krajnju mjeru utvrditi privremenu ili trajnu zabranu pristupa i objave sadržaja.

S obzirom na to da je sustav koji podržava uslugu dio računalne mreže CARNeta, korisnici su dužni pri njegovom korištenju pridržavati se pravila ponašanja propisanih u Odluci o prihvatljivom korištenju CARNet mreže (CDA 0035) dostupnoj na adresi http://www.carnet.hr/o_carnetu/o_nama/dokumenti/cda_dokumenti. Korisnici se smatraju upoznati s pravilima navedenim u Odluci kao i eventualnim posljedicama kršenja istih.

CARNet ne snosi odgovornost za eventualnu štetu na računalu nastalu preuzimanjem datoteka iz ovog sustava ili s internetskih stranica do kojih korisnici dođu putem poveznica iz sustava koji podržava uslugu.

4.1. Poštivanje autorskih prava i intelektualnog vlasništva

Korisnici su dužni poštivati autorska prava navedena u svakom tečaju. Neautorizirano kopiranje, prenošenje i distribuiranje sadržaja tečajeva u cijelosti ili djelomično nije dopušteno. Ako tečaj ne sadrži podatke o autorskom pravu, potrebno je kontaktirati autora te zatražiti pravo korištenja materijala u tečaju.

Korisnici su dužni poštivati odredbe Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, kao i logotipe te druge oznake proizvoda, programa i usluga. Korisnici su dužni pridržavati se pravila o intelektualnom vlasništvu neovisno o mediju u kojem se sadržaj nalazi (digitalnom ili tiskanom). Korisnici koji se tih pravila ne budu pridržavali mogu snositi posljedice u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima.

4.2. Plagijarizam

Plagijat je književno, znanstveno ili drugo djelo nastalo prepisivanjem u cjelini, u bitnim ili u prepoznatljivim dijelovima i prisvajanjem tuđeg rada uloženog u to djelo, kao i prisvajanje tuđih ideja.

Plagiranje tuđih djela i ideja nije dozvoljeno, a korisnici čiji su tečajevi, dijelovi tečaja, radovi ili zadaci djelomično ili u cjelini plagijati mogu snositi posljedice u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima.

4.3. Pravila ponašanja (Netiquette)

Korisnici se u online okruženju trebaju pridržavati pravila ponašanja (Netiquette) koja su objavljena na stranici http://www.carnet.hr/pravila_ponasanja_na_internetu_internet_bonton, te u komunikaciji s drugim korisnicima poštivati etička i moralna načela.

4.4. Zaštita prava i privatnosti korisnika

Pristup online tečajevima ograničen je i zaštićen korisničkom oznakom i zaporkom. Korisničku oznaku i zaporku smije koristiti samo osoba kojoj su oni izdani, te nije dopušteno davati ih na uporabu drugima osobama. Prijavom u sustav, korisnik priznaje da je upoznat s odredbama ovog CDA dokumenta i smatra se da je dao izričiti pristanak na korištenje osobnih podataka, metapodataka i svih ostalih podataka koje stavlja CARNetu na raspolaganje koristeći ovu uslugu.

Osobni podaci korisnika, rezultati zadataka i radova te drugi podaci tajni su i dostupni samo korisniku o čijim se podacima radi, predavaču tečaja kojeg korisnik pohađa kao i administratorima sustava. Te podatke CARNet koristi isključivo u svrhu autentifikacije korisnika, analize, statistike, upisa polaznika na program, organizacije programa, arhiviranja podataka, evaluacije i istraživanja.

Metapodaci su podaci koji opisuju karakteristike nekog izvora, tj. sadržaja u digitalnom obliku, a koriste se u organizacijske i pretraživačke svrhe. Metapodaci su opisni podaci o tečajevima ili njihovim dijelovima kao što su naziv tečaja, njegova internetska adresa, područje i predmet, opis tečaja i slično. Korisnik prijavom u sustav dopušta CARNetu da metapodatke objavi i distribuira u znanstveno-istraživačke, razvojne i obrazovne svrhe, kao i u svrhe sudjelovanja na nacionalnim i međunarodnim projektima.

Korištenje podataka u druge svrhe moguće je isključivo nakon pismenog odobrenja korisnika, a sve u skladu s propisima kojima je uređeno područje tajnosti i zaštite podataka. Administratori sustava će štiti privatnost svih datoteka koje su korisnici postavili na sustav te postupati u skladu s autorskim pravima koje su definirali nositelji autorskih prava.

Sve promjene politike privatnosti bit će pravodobno objavljene na stranici sustava ili učinjene dostupnima korisnicima na neki drugi prikladan način

4.5. Prava i obveze korisnika usluge prema kategoriji korisnika

Kategorije korisnika su:

- Korisnici koji koriste tečajeve za samostalno učenje (Otvoreni tečajevi @ Loomen u sustavu Loomen);
- Korisnici koji se prijave u sustav elektroničkim identitetom u sustavu AAI@EduHr, a to su:
 - prijavljeni korisnici
 - administratori kategorije (menadžeri u Loomenu)
 - predavači
 - predavači bez ovlasti za uređivanje
 - studenti.

4.5.1. Prava i obveze korisnika tečajeve za samostalno učenje

U skladu s UN-vom Općom deklaracijom o ljudskim pravima koja svima potvrđuje pravo na edukaciju te s UNESCO-vom inicijativom otvorenih obrazovnih sadržaja, CARNet je cjelokupnoj zainteresiranoj javnosti otvorio dio digitalnih nastavnih materijala. Tečajevi za koje je CARNet nositelj autorskog prava dostupni su cjelokupnoj javnosti pod Creative Commons licencom „Imenovanje-Nekomercijalno 3.0 nelokalizirana licenca (CC BY-NC 3.0)“. Ova licenca omogućuje slobodno dijeljenje (umnožavanje, distribuiranje i javno priopćavanje djela) i remiksiranje (prerađivanje djela) uz sljedeća ograničenja:

- Imenovanje — obvezno priznati i označiti autorstvo djela na način kako je specificirao autor ili davatelj licence (ali ne način koji bi sugerirao da postoji izravni pristanak autora).
- Nekomercijalno — djelo se ne smije koristiti u komercijalne svrhe.

Sažetak Pravnog teksta (pune licence) dostupan je na poveznici <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/deed.hr>.

CARNet potiče svoje korisnike da objavljuju vlastite tečajeve cjelokupnoj zainteresiranoj javnosti uz preporuku da objavljuju tečajeve pod Creative Commons licencom „Imenovanje-Nekomercijalno 3.0 nelokalizirana licenca (CC BY-NC 3.0)“. Svaki autor ima pravo odlučiti o načinu objave i definirati uvjete pod kojima je moguće koristiti njegovo autorsko djelo.

4.5.2. Prava i obveze korisnika koji se prijave u sustav elektroničkim identitetom u sustavu AAI@EduHr

Za sljedeće kategorije korisnika definirana su dodatna prava i obveze, a navedena su uz opis pojedine kategorije korisnika:

- **Administrator kategorije (Menadžer u Loomenu)**

Administrator kategorije (menadžer) može pristupiti tečaju u svojoj kategoriji, može dodati tečaj u svoju kategoriju, te može obrisati tečaj iz kategorije. Administrator kategorije ima ujedno i sve ovlasti predavača unutar dodijeljene kategorije. Ulogu administratora kategorije dodjeljuje administrator sustava na osnovu pismenog zahtjeva ovlaštene osobe na ustanovi koja je zatražila uslugu.

- **Predavač**

Predavač ima sve ovlasti u dodijeljenom tečaju uključujući dodavanje studenata, materijala, testova, ocjenjivanje studenata te promjena bilo koje aktivnosti. Ulogu dodjeljuje administrator sustava na temelju zahtjeva predanog putem web obrasca ili administrator kategorije (menadžer u Loomenu). Predavači su najčešće učitelji, nastavnici, profesori i drugi odgojno-obrazovni radnici.

Otvaranje novog tečaja u sustavu za online učenje predavač može zatražiti putem web obrasca. Ponuđene su dvije mogućnosti:

- Uporaba praznog tečaja u kojem sâm predavač mora dodati sadržaj
- Otvaranje tečaja s gotovim sadržajem.

Predavač snosi odgovornost za cjelokupan sadržaj, vodeći računa o tome da sadržaj na stranicama bude u skladu s moralnim načelima, zakonskim propisima Republike Hrvatske i ovim CDA dokumentom.

Riznica digitalnih nastavnih materijala sadrži online tečajeve koje svi predavači unutar sustava mogu preuzeti u cijelosti ili neke njihove dijelove te ih koristiti u vlastitim tečajevima. Pri tome su korisnici dužni poštivati autorska prava navedena u svakom tečaju. Tečajevi za koje je CARNet nositelj autorskog prava dostupni su pod Creative Commons licencom „Imenovanje-Nekomercijalno 3.0 nelokalizirana licenca (CC BY-NC 3.0)“.

- **Predavač bez ovlasti za uređivanje**

Predavač bez ovlasti za uređivanje može ocijeniti aktivnosti u tečaju, ali ne može mijenjati ili brisati niti jednu aktivnosti niti resurs. Ovu ulogu dodjeljuje predavač na tečaju.

- **Student**

Student može pristupati i sudjelovati u tečaju i svim aktivnostima i resursima na koje ima pravo pristupa. Ne može mijenjati niti jednu aktivnost ili resurs niti vidjeti ocjene u tečaju. Svoje ocjene može vidjeti jedino ukoliko to predavač dozvoli. Ulogu dodjeljuje predavač na tečaju. Studenti su najčešće učenici, studenti i polaznici tečajeve.

5. Dodatne informacije i pomoć

Dodatne informacije i pomoć u korištenju ove usluge korisnicima pruža CARNetova služba za obrazovne tehnologije. Pomoć korisnicima se odnosi na administraciju sustava i njegovih dijelova, kao i tehničku

pomoć. CARNetova služba za obrazovne tehnologije ne pruža pomoć za izradu digitalnih nastavnih materijala, učenje i vođenje nastave na daljinu.

Upute za korisnike, dodatne informacije o korištenju usluge i kontakt podaci nalaze se na adresi: <https://loomen.carnet.hr/>.